

na med de få Christnas erfarenhets, som se huru uselt det står till med Christendomen i vårt land.

Men då Tegner beklagade Christendomens förfall under sina mörkare stunder, så förbände han Läsarena under sina Lufarestunder och deruti liknade han påsven, som ansåg en reformation isfrån huswudet till fötterna vara behöflig, men förbände ändå Luther, som började Reformationen. När Tegner uti det ena talet beklagar Christendomens usla tistånd, och uti det andra förbänder Läsarena, och uti det tredje lutar till Nationalismen, så kunna wi icke annat än anse honom för inconsequent eller stridig mot sig sjelf. Afsonbladet har gjort ett utdrag af ett tal, som Tegner hållit wid en Prestwigning. Uti detta tal bestraffar han skrymteriet, men under det han bestraffar skrymteriet kommer äfven den rätta Christendomen i misshugg, såsom till ex. följande mening utwisar:

(Fortf.)

Witeå.

Lyd hos W. N. Nygren. 1852.

Ens Ropandes Röst i Öknem.

N:o 3.

Mars.

1852.

Några ord om Kristelig upplysning.

Hela werlden tror sig wanligen vara upplyst och känna Gud. Men utan Guds ande är hela werlden mörk och känner hwarken Fadren eller Sonen. Det är en ganska besinningswård, men sja besinnad sanning, som wi sjunge i No 328 v. 2. af vår Psalmbok. Förran menniskan blir wäckt ur syndabönnen och omvändes från sitt döda wäsende, så ligger hon fången i mörker, om hon och wore en höglärd doktor. I dett mörker bor och regerar då mörkrets furste, som på allsätt söker hålla undan det kristeliga ljuset, och will gerna kalla allt skensagert hedniskt uplyseri för Kristelig upplysning, hwaraf dock hjertat intet wet. Detta hjerta, som skulle wara ett ljus bönhus är emellertid en mörk röfwarekula, om än blomsterbeströdd och hwitmenad af hednisk bildning och dygdighet. Der bor på det mörka djupet allhanda afguderier. Omahuswudet är friskt och wäxer och förskansar sig. Afgudarna, som regera i detta mörker, äro då

wanligen buken eller mammon eller, då ormahufvudet är
 hwitare, heter det: egen ära, egen wilja, egen klofhet,
 egen fromhet, som tror sig "wara rik och hafwa någ
 och behöfwa intet af Kristelig upplysning — och är
 dock fattig, blind och nakot. Af detta rådande afguderi
 är werlden — äfwen den så kallade Kristna werlden nu
 för tiden "full, full." — **Stor är de Efesiers Diana!**
Swarsöre? Ty stor är bisten på Kristelig upplysning.
 Stor är bristen på wäkt hunger efter den sanning och
 nåd, som kommen är genom Jesum Kristum. En
 böd kunskap, lärdom och bildning gör här intet godt, (den
 Guds ande ej är när) men wäl gör den ondt, i det
 den uppbläser hjertat, som byser satan försklad i en
 ljusens ängel och dock måhända går ända derhän, att
 tro sig "ha lifsom slukat den Heliga anda" (såsom Lut-
 her uttrycker sig). En kristelig upplysning är lifsjiwans-
 de och kallad tronens ljus, lifsens ljus. Den är en sann
 tro, som hjerteligen känner Gud i Kristo genom Anden.
 Dertill är nödigt, att samwetet uppväckes af lagens ord
 och genom Swangelii omwändes från det döda afgudiska
 wäsendet till tro på lefwande Gud. Hvad frukt skaffar
 eljest ett kallt männen af någon salighetökunskap öfwer
 det döda hjertats frusna wintermark och otros-graf?
 Hvad gagnar det weta, att Gud är rättfärdig, sann-
 färdig, allsmächtig, allgod m. m. om ditt hjerta ej frukt-
 tar för Hans rättfärdiga wrede, ej flyr till Hans sann-
 färdiga nåda löften, ej ödmjukar sig under Hans alls-
 mäktiga hand, ej tror och smakar Hans frälsande nåd?
 Men härtill fordras sann omwändelse. Denna följer och
 med en kristelig upplysning, så att en omwänd, en tro-

gen är detsamma, som en upplyst Kristen. — O! men-
 niska pröfwa dig noga i denna sak, hwari tusende be-
 draga sig. Gläxa icke så lätt fram. Betrösta dig icke så
 snart, att hafwa sann kristelig upplysning, då du kan-
 ske är långt derifrån. Men saken är wigtig — en oän-
 delig wigtig liföfråga med ewigheten! — —

D.

Förlikning mellan Bibelställen, som synas motsäga hwarandra.

1 Mellan 1 Petri 3. 12 och Rom. 3. 10.

(efter Löhe.)

I 1 Petri 3. 12 heter det: **Gerrans ögon äro öf-
 wer de rättfärdiga** och i Rom. 3. 10. skrifer
 Paulus: **den är icke till, som rättfärdig är, icke en.**

Desa bibelspråk synas i strid, i det Petrus talar om
 rättfärdiga, såsom de der finnas' och Paulus åter ur
 Dawid bewisar, att inga rättfärdiga finnas till. Och lif-
 wäl hafwa båda apostlarna rätt och "hafwa talat rörde
 af samma sanningens Anda." Gud kan icke motsäga sig
 sjelf. Då det likwäl så synes i åtskilliga skrifter, så
 äro språken, som synas stridiga, talade i olika ascen-
 den, hwarom då dels sammanhanget, dels andans ljus
 kan gifwa nöjaktigt reda och förlikning för den andäkti-
 ge, troende Bibelläsaren. I synnerhet wisa sig dessa
 skenbart stridiga uttryck flerestades, då Bibeln handlar
 om rättfärdighet; i det stundom blir fråga om en Gu-
 domlig, stundom en menflig rättfärdighet, stundom om

rättfärdighetens tillräknande och troslif, slundom dess bevisning. De Bibelfällan, som handla om rättfärdighet, äro onekligen af högsta wigt, emedan "de orättfärdige icke skola ärfwa Guds rike," och emedan den "rättfärdighet som hör till Guds rike måste wara högre än de sårifereis" och emedan den "rättfärdighet, som kommer af tron" tydligen skiljes från den, som kommer af lagens gerningar," och Paulus bedyrar att han sökte den förre ej den sednare. Ehuru nu dessa båda slags rättfärdighet äro förenade, såsom lag och ewangelium i Guds ord och det kristeliga lifwet, så är dock en wigtig och grannlaga sak, att rätt särskilja dem för den kristeliga uppfattningen och medwetandet. Då Petrus i oswan-ansförde språk talar om de rättfärdiga till hwilka Herren ser, så syftar han på ett rättfärdigt leswerne såsom en frukt och ett bewis på en rättfärdiggörande tro. De rättfärdiga skulle då bethyda detsamma som de rätt sinniga som äro "färdige till det rätta", eller willige och angelägne att troget wandra efter Herrans wilja och wägar. Detta rättfärdiga leswerne är dock icke fullkomligt för Gud och kan således ej skydda inför hans heliga och rättfärdiga dom, ändock att det redligt och ifrigt sträfwar till fullkomligheten. Men de som föra ett sådant rättfärdigt leswerne måste hafwa tronens ljus och kraft dertill. Och det är genom denna tro på Kristum, som en syndare warder inför Gud rättfärdig ansedd i rättfärdiggörelsen och skicklig till ett rättfärdigt leswerne i helgelsen genom tron. Både Paulus och Petrus lära, att inför Gud gäller ej någon annan rättfärdighet än den, som af Kristi tro kommer. Afwenså äro dessa

postlar deruti ense, att den rättfärdiggörande tron nödvändigt medför helgelse och ett rättfärdigt leswerne. Då således Paulus lärer, att det ej finnes en enda rättfärdig, så nekar han ej att rättfärdiggörda finnas, som äro rättfärdige wordne af trone, hwilket han twärtem bethgar om sig och alla rätttroende i Rom. 5. 1. Utan Paulus lärer här, att ingen är fullkomligt rättfärdig i lesweret inför Gud, icke ens de, som ega tronens fullkomliga rättfärdighet och med första slit fara efter ett rättfärdigt leswerne. Men att dessa för trons och Kristi skull likväl äro Gudi behaglige, derom lärer Petrus i det anförda språket och derom är också Paulus fullt ense med honom så att då Petrus ser på de trognas bestämmeelse att fara efter helgelse och efter full likhet med Kristo, så ser Paulus på Kristi fullkomliga rättfärdighet, hwarmed de trogna inför Gud bestå och hwarifrån deras sanna leswerne-helgelse och rättfärdighet har sin lifskälla, sin lifskraft. Paulus ser ingen menniska rättfärdig för Gud i henne sjelf, men lärer tydligt, i Rom. 3. 24, att en menniska warder för Gud rättfärdig utan egen wärdighet allena genom Kristi förtjenst med tron omfattad. Petrus ser på sådana rättfärdiggörda, som bewara och bewisa trons rättfärdighet genom ett heligt och rättfärdigt helgelse strärwände. Paulus talar om huru menniskor, ehuru alla utan rättfärdighet, kunna få den och blifwa rättfärdige. Petrus åter, huru de, som blifwit rättfärdige och förblifwa det, äro under Guds besonnerliga nådes-omwårdnad. Häraf blifwer då så mycket tydligt, att nägen egentelig motfägelse icke eger rum mellan dessa anförda Bibelfällan. Mätte wi också i vår andeliga lifsförfarenhet kunna för-

lika det, att i oss sjelfwa se oss utan rättfärdighet för Gud och dock i Kristo se oss ega den rättfärdighet, som för Gud gäller, och så närda den, att Gud kan fortsätta att se oss med nåd och välbehag, och så framgent gifwa oss sin helgelse starkhet med sin rättfärdighet!

(Fortf. från föreg. Nr.)

Hur står det till med Christendomen i Lutherska kyrkan?

Tegner säger: "Vi äro kallade till frihet säger Apostelen: det vill säga, till tankens frihet, (alldeles i Rationalismens smak) till lefnernets frihet, (således får en Christen lewa som han vill.) lagbunden endast genom Gud och vårt samwete (detta låter wißt godt och wäl; men om den Gud, som wi dyrka är Behus eller Venus, så lägga dessa Gudar inga band på gammel Adam; och om vårt samwete är öfswadt af "bolteris win" så får den Christliga friheten en stor utsträckning. Det hör då till den Christliga friheten att ragla på graswensbrädd; och om någon wille säga, att ingen kommer raglande in i himmelriket, så blifwer han ansedd för en skrymtare, som will lägga band på den Christliga friheten.)

"Men den Christendom, som alltjemt måste afsondra sig från andra (till Ex. ifrån Påfwe dömet) "som endast lewer i öknen" (dit quäman flydde, som omtalas i Uppenbarelse Boken.) "lik som de wilda djuren," (till Ex. Dawid, när han flydde undan Saul,

Elias, när han flydde till öknen, Johannes döparen, som bodde i öknen, Jesus af Nazaret, som fördes till öknen för att frestas af djefwulen. m. fl.); "endast suckar i mörkret, liksom nattugglan. (Till ex. Dawid, som suckade på sitt nattläger, Ps. 6: 7. 8. 9, och säger sig vara som en stenuggla uti de föröfbrda släder. Ps. 102. 7.) "sannerligen: den Christendomen är icke wärd sitt namn, (om Dawids Christendom icke är wärd sitt namn derför att han suckade i mörkret, som en nattuggla, så måste den raglande Christendomen vara bättre wärd sitt namn), "och mästaren kännes ej wid den, när hans träckenförs dag kommer. (Men den Christendor, som raglar, och finner sin största lust i sinliga njutningar, och sin högsta belöning uti werldens ära, skall mästaren, som bor under jorden bättre kännas wid.) Tegen Eder derför tillwara för denna falska nitälfskan." (Men Prestfanatismen, som alldrig suckar öfwer sin egen blindhet, inwäqstionen, som alldrig gråter öfwer sin egen ewiga ofärd; tagen Eder icke till vara för en sådan nitälfskan!) "och bemöden Eder så mycket mera om den sanna nitälfskan (förmodligen Prestfanatismen), "som hwilar på känslan af Lärans wärde; (den Lärans har wisserligen ett högt wärde, som tillåter indiwider att ragla, och föröfbrigt icke lägger några band på gammel Adam, utan säger: synd frött, bara du tror,) "af Ert eget wärde," (d. v. s. predikanten bör icke glömma sitt eget höga wärde) "af menflighetens wärde," (menniskor, som i moraliskt afseende likna paddor, skorpioner, markattor och slogsdjeflar, hafwa utan twiswel ett högt menniskowärde), "som genom

den läran bör uplystas, förädlas, helgas och saliggöras". (Det förstås, att en Prest, som super och horar, bör aldrig förlora känslan eller medvetandet af sitt höga mennisko värde; ty i motsatt fall skulle han blygas och skämmas öfver sin djupa förnedring, och erkänna sig en ewig fördömdelse wärd wara. Så bör han också aldrig nedsätta sina åhörarens höga menniskowärde, eller låta dem förstå, att de äro dygdiga horor, ärliga tjuftwar, nyktra fullhundar, och hederliga krögare.) Om $\frac{1}{2}$ del af Församlingen består af snikna krögare, $\frac{1}{2}$ del af horor och fullhundar och $\frac{1}{2}$ del af utsupna trashankar, som genom högfärd, lättja, otukt och sylteri blifwit utfattige, så skall dock Presten låta dem alla hafwa qwar medvetandet af deras höga mennisko värde: han skall öfvertygga dem, att de aldrig sjunkit så djupt i laster och brott, att de måste blygas och skämmas inför Gud och menniskor, utan han skall låta dem weta, att de allesammans äro hederlige, ärade och öfningens värde medlemmar af Guds församling. Han bör predika ungefärligen sålunda: wärdaste kristne, dyraste wänner! För Edert höga mennisko värde har Himmelens Komung hedrat Eder med sitt närjiga besök. Haden I varit tjuftwar, horkonor, krögare och fullhundar, swärfare och slags kämpar så hade Guds Son aldrig hedrat Eder med sitt närjiga besök; men emedan I ären så högt ättade af Gud, för Eder dygd och Gudsfruktan, så måste Gud skicka sin Son i werlden för att tacka Eder för Eder trohet och lydnad; och om I lefwen så hedsfullt, ärligt, dygdigt och Gudfruktigt som hittills, så har han lofwat belöna Eder med den Ewiga saligheten.

En sådan predikan skulle utan twiswel klinga förträffligt i werldens bron. Men skulle Presten wända bladet om, och säga dem sanningen: I ären af den Fadren djefwulen: I ären buggormars afföda: I horkarlar och horkonor: I stån alltid den helige Ande emot: I hafwen korsfäst Herrlighetens Herrar: I ären paddor och skorpiöner: I ären märkte med wildjurets wedertecken: I hafwen störtat Eder skapare i afgrunden: I hafwen presat ut blodswetten af Guds Son. För Edert ogudaktiga lefwene måste Guds egen Son nederstiga till helwetet och utstå helwetets ångest. Men det hjälper eder intet; ty om I icke omwänder Eder ifrån Edert onda wäsende, så kan Han icke draga Eder opp ifrån helwetet, ty I trampen Hans blod under Edra fötter. Genom en så dan predikan skulle wäl mensklighetens värde blifwa mindre, men närmare Bibelns lära skulle en sådan predikan komma.

Om Tegner wid Prestwigningen hade tagit Esai: 58. Cap. och 1. v. till ingångs språk, och, i anledning deraf, föreställt de nywigde Presterne, huru nödwändigt det är för en Prest att bestraffa de hedniska laster, som nu gå i swang uti alla församlingar, så hade han gjort något gagn för det Christna namnet. Men nu tog han sig före att warna de nywigde Presterne för Läseriet, hwilket han anser för skrymteri. Men en raglande Christendom anser han icke för skrymteri: att en raglande Biskop anser sig för Christen, det är intet skrymteri. Mån tro, om icke den raglande individen har hoppat i galen tunna?

På ett annat ställe (pag. 3) yt rar sig den fröbåde
Tälaren Tegner rörande samma magtpåliggande ämne
sålunda:

"Den ena ytterligheten söder den andra, och
när liknöjdheten somnar på ena sidan, så yrar
swärmaren på den andra." (Men hvar finnes då
medelvägen? em liknöjdheten somnar, hvilken skall
väcka henne? monne den raglande Individiden? jag
fruktar att den raglande Individiden stupar tvärt öf-
ver den somwande liknöjdheten, och der blifwade de liggan-
de; ty den som raglar i synan behöfwer sielf en ledare.
Om icke swärmaren får väcka opp den somwande liknöjd-
heten, så waknar hon alldrig, om också den raglande
stupar öfver honom).

"Han (swärmaren) wärkar med den kraft, som
öfverspänningen gifwer. (Men den raglande In-
divididen wärkar med den kraft, som alkeholens orena
ande ingifwer, och föliden af denna öfverspänning blif-
wer andelig förslappning.) — "Med brinnande ögon,
(uppenbarelse Botens 1. Cap. 14. v.) och med tunga
af eld (Apostlag. 2: 3.) "talar han om Christendo-
mens förfall," (Besömerligt att ingen annan än Teg-
ner får tala om Christendomens förfall. Kommer icke
Tegner ihåg sina egna ord? "jag tycker mig stå öfwid
Christendomens graf.") "om tidens ljumhet, (Öf-
wer denna ljumhet klagas allmänt till och med af Pre-
steföndet på riksdagen; det måste således vara santt
att tiden är ljum i sin Christendom) (Uppenb. 3: 3; 16)
"om Lärarenas försuflighet. (Samma klagan finnes
hos Esaias och Ezeiel; men kanske denna klagan är på

rättwis, emedan ingen Lärare will laga på sig skulden
till det öfwerhand tagande sedesförderfret. Men em Bi-
skopen måste draga kappan af raglande Prester, så är
församlingens klagan öfwer dem icke obillig.)

Han (swärmaren) talar om särskilda ingifweser
och uppenbarelser, (Lifsom Pastor Hermas och Ori-
genes, som woro Lärare i Christina Församlingen: Pet-
rus och Paulus hade också syner och uppenbarelser.
Kämför Apostlogerningarnas 2. 17. Men Hedningarnes
Prester och Lärde ansågo de Christnas uppenbarelser
för ett verk af djefwulen; icke måtte wäl en Christen
Biskop hafwa samma föreställning om de Christnas up-
penbarelser?) "Lifsom om rictan öfwerdriften och
den falska nitälstkan hade kommit från Gud. (Den
måtte således hafwa kommit ifrån djefwulen, alldestund
den icke har kommit ifrån Gud.) Men hwarifrån har
då Presternas nitälstkan kommit, när de ifra icke emot
Frögare, horor och fyllhundar, utan emot Läsarena, som
söbra den säkra hopens samwets frid? monne en sådan
nitälstkan vara af Gudi, när Presterna hoto Läsarena
med böter och landsflykt för deras omvändelsenit,
hvilket alldeles saknas hos Presterna? när Presterna
icke kunna omwända Läsarena på öfwerlygelsens wäg,
så måste de lifsom Judar hedningar och Påswar gripa till
den werldsliga lagens swärd, och tvinga dem med wärd att
antingen wisa ut landet eller göra wäld på sin öfwerlygelse,
det är, att förneka sin tro, och handla tvärt emot sitt sam-
wete. Samalil rådde sina Embetsbröder att låta framtiden
bestämma, om Christendomen war af Gudi; men detta
wisa råd har ingen hwarken i Judiska, hedniska eller

Catholiska kyrkan följt; och äfwen i Lutheriska kyrkan har Prestfanatiemen wisat sina draketänder emot Pietister och Läsare, ehuru det ännu är obewist, huru wida den ena menniskan har någon rättighet att förfölja den andra för desz Tro. Om inquisitionen är af Gudi, då skola wi också tro, att alla Läsare och Separatister äro af djefwulen. Men säger man: Separatisterna södra den bergeliga ordningen. På hwad sätt södra de den bergeliga ordningen? Historien om Läseriet wisar, att Läsarenas motståndare ostare stört den bergeliga ordningen, i det en hop med wilda gaffar samlat sig omkring Läsfarenas samlings rum och gjoet owäsende, och för detta wäld hafwa Läsarena fått plikta. Skulden till owäsendet har man wältrat på Läsarena, icke på den wilda hopen utanföre. Widare säger man, att Läsarena sätta sig opp emot öfwerheten: så klagade äfwen hedningarne öfwer de Christnas hallstarrighet och uppstudsighet emot landets lagar. De Christna blefwo således straffade för affall från den rådande Stats Religionen. Ja men säge man: det war Christina, som afföllt från den hedniska Stats Religionen; men nu affalla Separatisterna ifrån den rena Swangeliska läran, och dervede skola de tvingas att återwända i kyrkans sköte. Jafse! det är juft det, som skall bewisas, att den rena Swangeliska läran finnes i en förföljande Stats Religion. Kyrckhistorien wisar, att den förföljda Religionen har warit den rätta, men den förföljande Stats Religionen (den Judiska, Hedniska, Påswiska) har warit en falsk Religion, och de förföljandes nitälstan har warit en falsk nitälstan, den har icke warit af Gudi. Det enda exempel på en falsk Guds-

tjenst hos de förföljda har historien quarlemnad i Wæderöpparenas första uppträdande; och fastän Luther uppmanade öfwerheten att straffa wäldswerkarena, (Johan af Leiden och hans anhang) så blir det likwäl en annan fråga, om detta skall tjena till præjudikat för Lutheriska kyrkan, att förfölja Nationalister, och Separatister; ty Inquisition eller förföljelse mot olika tänkande i Religionen har i alla tider wisat en skadlig inslytelse på Statens bestånd, och sjelwa den princip, som ligger till grund för Inquisitionens åtgärder, är falsk. Inquisitionen tror sig göra Gudi en tjenst dermed, men det är en falsk Gudsstjenst. Den rena Swangeliska Läran fins icke hos den förföljande parten, han må höra till hwilken Stats Religion som håldst.

Widare heter det i Tegnérs Tal: "till honom (Swäraren) lysnar den lätt förledda mängden" (Joh. 7: 4. 8. 49.) Men hvarföre lysnar icke den lätt förledda mängden till de öfwersta Presternas granna predikningar? Det stod för några år sedan i Tidningarne, att Nyfiska Presterna i Liffland förledde äkta Lutheraner till affall från den rena Swangeliska Läran. När Lutheriska Biskopparne klagade hos Kejsaren öfwer detta Profelyt makeri, säges Kejsaren hafwa swarat: det måtte wara dåliga Prestes, som icke kunna behålla sina åhörare. Och monne icke Kejsaren hade rätt? om det är sannt, att Katholikerna i Stockholm göra Profelyter af äkta Lutheraner, så kan man säga: det måtte wara dåliga Prestes, som icke kunna behålla sina åhörare. Om Läsarena göra profelyter af äkta Lutheraner, så måste man fråga: hwad är det för Prestes som icke kunna be-

hålla sina åhörare? Jesuwilen har ännu den största hopen af menniske släktet i sitt wäld. Alla krögar och fullhundar, alla hörer och horbockar, alla tjufwar och skällmar, mördare och bedragare, swärjare och slags kämpar hafwa ännu samna tro, som Jesuwilen. Swärföre kunna icke Presterna göra Profelyter af Jesuwilens trosförwandter? Swärföre lysnar den stora hopen till Jesuwilens lärdomar, och icke till Presteras? utan twifwel måtte det vara dåliga Prester som icke kunna behålla sina åhörare i den rena Swangeliska Lärnan. Nu weta wi att Läsare och Separatister höra till stora fåtalet. Om nu dessa Separatister hafwa affallit ifrån den rena Swangeliska Lärnan, och ändock göra Profelyter af den stora hopen, som alldrig fallit af ifrån den rena Swangeliska Lärnan, så måtte det vara dåliga Prester, som icke kunna behålla sina åhörare; och vidare: emedan Läsarena ännu äro få, och dessa hafwa affallit ifrån den Saliggörande tron, såsom Presterna påstå, så måste då Läsarena predika en Jesula lära. Men de äro så få; kanste knapt en af 100:de bekänna sig till Läsareseeten: så måste då den stora hopen, som alldrig fallit af ifrån den saliggörande tron, wära rätta medlemmar af Guds församling, men Läsarena, som äro swärmare, lättare, och wilkandar, efter Presteras förmenande, måste wära medlemmar af Jesuwilens Församling, emedan icke deras, utan Presteras Lära, är af Gudi. Men huru går det då med Jesuwilen, som nu har fått endast Läsare och swärmare på sin lott? Den stora hopen, som ännu bekänner den rena Swangeliska Lärnan, lär nu mera icke lysna till Jesuwilens lärdomar: han kan

nu mera icke göra Profelyter: han har nu mistat alla sina åhörare i Lutheriska kyrkan, och endast Läsarena höra till hans parti. Då lär det icke wära sant: hwad Teguer säger, att den lätt förledda mängden lysnar till swärmarens botpredikningar; ty den stora hopen hörer ännu till Stats kyrkan. Denna kyrkas medlemmar hafwa således icke lysnat till den Jesula lära som swärmarena predika. Och dermed kan ju Biskopen trösta sig i ewigheten, att han icke kommer att bo tillsammans med swärmare och lättare, utan med äkta Lutheraner, som i lifstriden hafwa kommit raqlande in i himmelriket. Och om så wöre, att den lätt förledda mängden hädanefter började lysna till swärmarens bot och straffpredikningar; så gäller Nyssa Besjarens swar: det måtte wära dåliga Prester, som icke kunna behålla sina åhörare. Ty om den lätt förledda mängden lysnar till swärmarens botpredikningar, så borde den ännu mera lysna till Presteras wädra predikningar, emedan Presterne bättre än swärmaren, höra känna wägen till menniske hjertat. Icke kan wäl Läsaren påstå, att mängdens hjerta är så förderfwat, att det icke kan röras af annat än Jesula lära, som swärmaren predikar; men saken är denna: wår tids Predikanter äro stumma hundar, de skälla intet på Jesuwilens drabanter; och emedan Presterne låta Jesuwilen wära i fred och icke förböma hans undersåtare, eller oroa dem på minsta wis, så kan icke heller Jesuwilen hafwa någon orsak att hata Presteras; men med Läsarena har Jesuwilen mycket att göra, emedan de förböma hedertligt folk, ja till och med äkta Lutheraner. Läsarena klaga ofta öfwer Jesuwilens

anfäkningar, liksom Luther; men vår tids äkta Lutheraner kloga alldrig öfver djefwulens anfäkningar.

Måne icke den lätt förledda mängden skolat lysna till Prästerna, om dessa wisade samna ut, som swärmaren att göra Proselyter af djefwulens anhängare? men saken är denna: när mängden icke lysnar till Prästernas wackra predikningar, emedan dessa äro stumma hundar och skälla intet, så måste mängden (dock icke den stora mängden) lysna till swärmarens botpredikningar; och då Prästerna icke kunna verka någonting på öfvertygelsens väg, d. v. s. med andans swärd, som har rostet i sidan, så måste de taga sin tillflykt till Inquisitionen, hwilken blifwit så förhatlig, att till och med Afsonbladet måste förböma den, såsom warande ett ingrepp i tankens frihet.

Widare säger Tegner: "Sans ord falla som eldgnistor i den lättfångda och enfalldiga mängdens sinnen." (Hafwa då dessa eldgnistor sprakat från den stora brasan i helwetet, eller hafwa de kommit från den andeliga eld, som Trälsaren kom att upptända?).

(Forts.)

Witeå.

Tryckt hos W. N. Nygren, 1852.

Ens Hopandes Röst i Öknen.

N:o 4. April. 1852.

Förlikning mellan Rom. 3. 28
och Jac. 2. 21.

I Rom. 3. och 28 betygar Apostelen Paulus: så hålle wi nu det, att menniskan warder rättfärdig af trone, utan lagsens gerningar. — Deremot heter det i Jac. 2. 21 wardt icke Abraham war fader af gerningar rättfärdigad, då han sin son Isak offrade på altaret.

Dessa språk handla båda om ganska wigtiga ting, ty de handla em huru man worder rättfärdig. Att warda det, är aldeles nödwändigt för att warda salig, så samit som det är, att all salighet är i Gud och att Gud är rättfärdig. Rättfärdig är egenteligen den menniska, som är sådan, som hon rätteligen bör vara och lefwer, som hon rätt bör lefwa, så att hon är efter Guds heliga och rättfärdiga lag full af renhet och kärlek och fri ifrån all ohelighet och all kallförmåhet, fri ifrån alla synder och prydd med alla dygder. Men hwar finnes en sådan menniska? Guds heliga lag will öfvertyga oss fallne syn-